

De oorzaak van musculoskeletale klachten, wat denken de medewerkers van het Catharina ziekenhuis zelf?

Onderzoeker:
Kelly Verbaandert
k.verbaandert@student.fontys.nl
06-38266568
Student nr.: 2460475

Met dank aan:
Erik-Jan Haan (begeleider Fontys)
Gert de Vroom (opdrachtgever)

Inleiding

Musculoskeletale klachten betreffen 27% van alle ziekmeldingen in Nederland. Omgerekend komt dit uit op verzuimkosten van €5,0 miljard per jaar. De afdeling onderzoek & onderwijs van het Catharina ziekenhuis wil de hoge verzuimkosten voorkomen. De belangrijkste risicofactoren voor het ontwikkelen van werk gerelateerd musculoskeletale klachten bij office workers zijn werk gerelateerde stress, een niet goed ergonomisch ingericht kantoor en sedentair gedrag. Eerder zijn er op de afdeling al ergonomische aanpassingen verricht. Echter, uit een medewerkerstevredenheid onderzoek op de afdeling is gebleken dat ongeveer 50% van de medewerkers nog steeds musculoskeletale klachten ervaart die mogelijk werk gerelateerd zijn. De vraag is nu waar de klachten van de medewerkers dan vandaan komen.

Onderzoeksvraag

Wat zijn de factoren binnen de werkomgeving die volgens de medewerkers bijdragen aan de klachten die zij ervaren aan het bewegingsapparaat?

Methode

- Deelnemers geselecteerd op basis van in- en exclusiecriteria
  - ✓ Deelnemer dient musculoskeletale klachten te hebben die mogelijk werk gerelateerd zijn
- Informatiebrief en informed consent toegestuurd
- Semigestructureerde interviews
- Interviewschema
- Topics
- Transcriberen
- Coderen
- Axiaal coderen
- Thematiseren

Resultaten

Er zijn in totaal 9 deelnemers geïnterviewd.

De volgende thema's zijn gevonden uit de interviews:

1. Zitten en houding
2. Balans in beweging
3. contact met collega's
4. Ervaren werkdruk
5. Werkomgeving
6. Bewustwording

1.
'Zitten is het nieuwe roken' (Deelnemer 1,4 & 8)

2.
'De enige beweging die ik op sommige dagen heb is naar de printer lopen' (deelnemer 2)

3.
'Als je je mentaal goed voelt, heb je fysiek ook minder klachten' (deelnemer 7 & 9)

4.
'Ja nouja, mijn opdrachtgever stelt hoge eisen aan mij, maar het zit voor een groot gedeelte ook in mijn, in mij' (deelnemer 1)

5.
'Flexplekken stimuleert je om meer te bewegen, maar het maakt je moeilijk om altijd goed te zitten' (Deelnemer 7)

6.
'Je doet het eigenlijk pas als je klachten krijgt' (deelnemer 1 & 4)

Discussie

- 'Zitten is het nieuwe roken'
- Verschil in klachten bij goede en slechte zithouding.
- Verschil in klachten bij veel en weinig zitten.
- Verschil in klachten bij veel en weinig bewegen.
- Recent onderzoek wijst uit dat zitten een onafhankelijk risico met zich meebrengt.
- Goed contact met collega's zorgt volgens de deelnemers voor goede mentale gezondheid en meer beweging en dus voor minder klachten.
- Verschil in klachten bij hogere werkdruk.
- Werkdruk vaak zelfopgelegd.
- Hogere werkdruk zorgt voor minder beweging.
- Recent onderzoek wijst uit dat een hogere werkdruk kan leiden tot juist of meer beweging voor ontspanning, of minder beweging door belemmering.
- Flexplekken zorgen voor slecht ergonomisch ingerichte werkplekken.

Conclusie & Aanbevelingen

- Als belangrijkste factoren voor het ontstaan van musculoskeletale klachten kwamen de duur van het zitten, de zithouding, de niet ergonomisch goed ingestelde werkplekken en de hoge, voornamelijk zelfopgelegde, werkdruk.
- Aan de hand van de resultaten dit onderzoek kan vervolgonderzoek worden gedaan naar het reduceren van de musculoskeletale klachten die aanwezig zijn bij de medewerkers van de service-eenheid onderzoek en onderwijs in het Catharina ziekenhuis.
- Vervolg onderzoek wordt geadviseerd om te onderzoeken hoe de bestaande klachten op deze afdeling kunnen worden gereduceerd.